

REDACTIUNEA.
 Administrația și Tipografia.
 BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrisorile nefrancoate nu
 se primesc. Manuscrisurile
 nu se retrimit.

SEBRATE se primesc în AD-
 MISTRAȚIUNEA în Brașov și a
 în străinătate Birourile anului:
 în Viena: M. Dukas Nachf.
 Sas. Augustin & Ernest Leiser.
 în Budapesta: Schalek, Rudolf Mosse,
 & Oppek Nachf. Anton Oppelk.
 în București: A. V. Goldher-
 g, Ekstein Bernat. în Ham-
 burg: Maruly & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 ră garmonă pe o colonă 6 or.
 — Publicării mai dese după
 tariful și învoială.

RECLAME pe pagină a S.a o
 zi 10 or. sau 30 banf.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXIII.

"GAZETA" iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se prenumără la toate ofi-
 cile postale din țară și din
 afară și la d-nii colecționi.

Abonamentul pentru Brașov
 Administrația, Piața mare
 Térgul Inului Nr. 90, etajiu
 I.: Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
 v. a. sau 15 banf. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 228.

Brașov, Vineri 13 (26) Octombrie.

1900.

Din „anuarul statului“.

Pe la începutul lunii curente ministru-președinte unguresc a prezentat camerei deputaților un „anuar al statului“, care cuprinde un raport colectiv al întregului guvern făcut corporilor legiuitorie. Acesta îndatorire de a raporta amănunțit din an în an asupra activității sale cu privire la toate resorturile, i-o impune guvernului o dispoziție a legii asupra oficiului central statistic.

Până acum ministeriile publicau dări de seamă anuale fie-care separat despre activitatea lor. Acesta o făcea cu deosebire ministeriul de culte și instrucțiune publică.

Ministrul Wlassics n'a mai publicat de astă-dată o dare de seamă separată, ci și espune principiile, ce voesce a-le realiza în cercul activității sale, în amintitul anuar.

Nu cunoștem acest anuar, dăr vedem în guvernamentalul „Pester Lloyd“ care a lăudat și preamărit necontent și pe Wlassics al lui Banffy și pe Wlassics al lui Szell—că ministeriul cultelor și instrucțiunii publice desfășură într'ensul icóna situațiunii învățământului în totă Ungaria și Transilvania și arată principiile după cari se conduce în activitatea sa.

Suntem nevoiți a ne ține de indicările și concluziunile generale, ce le face numita fôjiă, pe baza raportului ministrului Wlassics din anuarul statului. Nu aflăm aici nimic nou, totuși aflăm de bine a improspăta în memoria cetitorilor noștri principiile politice de instrucțiune, ce o urmăresce Wlassics cu ținta mărturisită de a lăți în ținuturile locuite de naționalități limba, cultura și spiritul național maghiar.

Raportul din cestiune se referă la anul școlar 1898/99. Înainte de a vorbi de comunicările și datele din raportul d-lui Wlassics, „P. Lloyd“ constată, că ministrul nici la cea

mai neînsemnată dispoziție nu scapă din vedere marile scopuri, ce și-le-a pus. Wlassics are cunoscut de mult — dice — că cestiunile cultului și nu mai puțin acele ale instrucțiunii sunt de mare importanță pentru „națiune“, căci interesele ei bine pricepute prescriu de a asigura și cultiva pacea confesiunilor în raporturile lor cu statul și între-olaltă, de a ridica nivelul spiritual al populațiunii și de a deștepta simțul solidarității naționale maghiare deja în etatea cea mai fragedă de copil a viitoarelor generațiuni.

Supunându-se acestor probleme cu însuflețire Dr. Wlassics, adaugă „P. Ll“, înaintéază totuși în reformele sale numai pas de pas, evită cu băgare de seamă ori-ce pripire, care ar puté ușor să pericliteze întréga sa operă. Caracterul acestei opere îl cunoștem cu toții: este opera temerară, ce are ca țintă desnaționalizarea naționalităților prin cucerirea succesivă a întregii lor vieți naționale de sine stătătoare în folosul exclusiv al rasei maghiare.

Lucruri cunoscute, veți dice, cari au fost produse în nenumărate variațiuni, încât a început să i-se urască lumii de ele. Invităm însă pe ori-ce Român de inimă să se șprime disgestul, ce de multe-ori pôte i-l produce amărăciunea asupra constantei miseriei, ce a creat'o sistemul, care ne infundă numai cu limba și cu școlile maghiare. Decă nu li-se urască adversarilor neamului nostru de a-și continua activitatea lor distrugătoare și a-și continua cu tot mai mare metodă și putere nisuințele lor periculose existenței noastre naționale, atunci nu ne este iertat să ni-se urască nici un moment de aparițiunile acestei stări de lucruri, — ci din contră din ce în ce cunoșcând pericolul și vădând cum crește și se mărește, trebuie să încordăm tot mai mult forțele de rezistență și să ni-le oțelim punându-le toate fără preget în

serviciul apărării noastre legitime naționale.

De aceea de câte-ori vom ceti în comunicările și datele, cu cari se laudă miniștri unguresci ai instrucțiunii publice înaintea șovinismului dominant, că aceștia se încordă în tot chipul prin planuri și reforme a-se apropia de ținta, ce și-au pus'o, de a nimici gradat învățământul naționalităților în favoarea instrucțiunii esclusive în limba maghiară și a ajutorul școlilor de stat înființate fă direct din mijlocele statului, fă prin cucerirea școlilor existente nemiaghare; de câte-ori vom ceti, că tot mai mult se estinde influența statului asupra instrucțiunii publice și că programa guvernului este de-a introduce în ținuturile locuite de naționalități spiritul maghiar în școle; de câte-ori, dicem, vom ceti despre aceste planuri și atentate tot mai cutezătoare: să ne înfățișăm cât mai viu nedreptatea, ce ni-se face și pericolul, ce ne amenință și să ne întărim în hotărârea de-a aduce ori-ce jertfe pentru a-ne susține și apăra limba și cultura noastră românească și pentru a feri școlile noastre de-a căde pradă nesațului maghiarismului violent.

Kállay și Stadler. O fôjiă dalmațină scrie, că Benjamin Kallay a făcut pași la Curia romană, ca arhiepiscopul Stadler să fă transerat în Zara. Vaticanul însă a respins cererea lui Kallay.

Prigonirea Polonilor în Germania. Mai deunăci telegraful a fost adus scirea, că guvernul german a închis școlile cu limba de propunere polonă. După cum anunță „Berliner Tageblatt“ guvernul german nu se va opri aici, ci încurând va începe o acțiune energetică de germanizare în contra Polonilor. Anume, se vor impune pressei polone mai multe restringeri însemnate, cari vor face imposibilă apariția lor. Apoi va disolve toate reuniunile polone și va închide toate teatrele.

Mișcarea electorală în Austria.

Precum am mai arătat, în sinul partidelor din Austria este mare mișcare în ajutorul alegerilor parlamentare.

Dilele din urmă au scos la ivelă frecări între partidele creștine. În Viena muncitorii social-creștini vor să se organizeze în partid separat. Primarul Luenger a protestat contra nisuințelor de separatism după clase și a cerut, ca toți creștinii să fă solidar și să se grupeze cu toții în jurul drapelului partidei social-creștine. Se pare însă, că apelul lui nu va afla ascultare necondiționată și oă ore-care scisiune tot se va produce.

În Tirol partida poporală catolică și partida social-creștină își stau față 'n față. Baronul Dipauli de pildă își are un contracandidat în profesorul de teologie Schöpfer din Brixen.

Cei cari se bucură mai mult de frecăriile aceste între creștini sunt liberalii. Bucuria lor însă o cam turbură împrejurarea, că după cum înși-și recunosc, în Tirol afacerile politice sunt și ađi permanent influențate de clerul înalt catolic, care cărui organe esecutive sunt preoții de prin diferitele cercuri și localități. Cu tot antagonismul, ce există însă între liberali și clericali în Tirol, totuși un compromis între ei nu pare totmai peste puțin, dat fiind, că ađi nu mai sunt la ordinea ăleii în Austria cestiunile bisericesci politice, cât mai virtos antagonismul dintre Cehi și Germani. Pe tema apărării intereselor naționale germane și a germanismului peste tot, clericali și liberalii tirolesi pot încă să se-ș dea icf colo mâna și în fața urnei electorale să mergă uniți în unele cerouri.

Dumineca trecută fostul ministru de comerț în cabinetul lui Thun Dr. Bernreuther a ținut în Pilsen o vorbire înaintea alegătorilor săi. Cu ocazia această Bärnreuther s'a ocupat cu situațiunea politică. Ađi — dice el — nu putem conta la pace între Cehi și Germani în Boemia, decă nu vom realiza principiul autonomist în viața de stat. Bärnreuther consideră de un mare rău, că Cehii duc lupta națională până la limitele es'reme și ațiță sentimentul național prin pressă, prin preoți și învățători.

FOLLETONUL „GAZ. TRAN.“.

Părerea unui străin

asupra cestiunii israelite în România.

— Fine. —

Și acum când sunt la sfârșit și am trecut de mult marginele unei scrisori, acum bag de seamă, că n'am vorbit de loc de două cestiuni fundamentale asupra cărora există o iremediabilă confuziune în capetele contemporanilor noștri. Mulți susțin, că nu există o rasă evree, „un adevărat popor evreu“, ci numai o religiune evree, cum este cea creștină sau cea mohamedană.

Decă acesta ar fi adevărat, ar urma două lucruri: 1) Că nu există evrei, ci numai un anumit număr de omeni de „confesiune mosaică“; 2) că ori-ce apăsare în contra Evreilor este o manifestare de intoleranță religioasă. N'am vreme acum și cetitorii d-văstră n'au răbdarea, de a analiza mai adânc aceste probleme; voiți spune numai atât: „aceste probleme“ nu există de fapt; nisce palavragii visători, ignoranți, mărginiți și înșelători răutacioși au colaborat

pentru a produce confuziune în oapetele publicului doritor de lumină. De fapt de nici o rasă din lume nu-i așa sigur ca de cea evrească, că există și că puținule procente din alte rase, pe cari le-a primit din timp în timp (cu totă interdicțiunea severă a bibliei și a talmudului) au fost îndată absorbite și asimilate de masa unitară. Priviți numai tabelele mării anchete a profesorului Wirchow asupra tuturor copiilor de școlă ai împărăției germane (pe Wirchow nu-l va acusa nimenea de antisemitism); aceste tabele dovedesc că: „rasa evree este cea mai pură și într'insa găsim cel mai mic număr de forme amestecate“ (compară referatul în Joh. Ranke. Der Mensch, ediția II, II, 293). Pofesorul de Luschan (un partisan tot așa de entusiast al Evreilor ca și Wirchow, servindu-se de un enorm material cranilogic ajunge esaot la celeași concludii în cartea lui, Die antropologische Stellung der Juden. Așa-dér chiar „umanitariștii“ trebuie să recunoscă nolens volens că există „o rasă“ evreiescă!)

În schimb e tot așa de sigur, că nu există o „religiă“ evrească — după accep-

țiunea noastră a cuvântului — și nici n'a existat vre-odată Moses Mendelsohn, celebrul și nobilul Evreu din secolul trecut, a cărui autoritate n'o pôte nimeni pune la îndoială spune lămurit: „Judaismul nu este o religiă revelată, ci o legislație revelată“ (Rethung der Juden 1782).

Din punctul de vedere fizic, Judaismul se întemează pe o conservare prevădătoare a unei rase curate de ori-ce amestec; din punctul de vedere intelectual se sprijină pe o străveche tradiție istorică (nu religioasă) empirică (nu mitologică sau transcendentă); din punctul de vedere moral constă din credința, că poporul evreu este singur poporul ales și că are singur dreptul de a domina lumea. De „religiă“, în înțelesul nostru creștin nu se vorbește în acest întreg sistem; în schimb se pôte admite, că o astfel de concepție a ideii de națiune și de rasă formeză un fel de compensare pentru ceea-ce alți omeni au sub formă de religiune. Așa dăr întru cât există o națiune evree se pôte vorbi și de o religiune evree; pe când religiune evree fără o națiune evree, fără un popor (deși răspân-

dit printre alte popore, dăr unitar și conscient de unitatea lui) este o idee absurdă. De aceea prof. Dr. Mandelstam era pe deplin îndreptățit să esolame la congresul evreesc din Basel, dela 29 August 1898: „Noi Evreii respingem cu totă energia contopirea cu celelalte naționalități și păstrăm fermă speranța noastră istorică!“ (după raportul diarului parisiian filo-semit le Temps dela 2 Septembrie 1898). Acestă speranță istorică de care vorbește prof. Mandelstam este aceea a dominației universale. Evreii au dreptul de a aspira la densa; noi toți însă cari nu ne-am gândit nici-odată la dominația universală și cari suntem mulțumiți să fim și să rămânem stăpâni în casa noastră, avem dreptul și datoriam să luăm — fără brutalități — energice măsuri de apărare în contra unui musafir așa de primejdios. Și acum, cu inima plină de încredere, și vesel de speranță, voiți sfârși cu strigătul: Traiască România!

Rămân, mult stimat domnule,
 al d-văstră devotat,
 Houston Stewart Chamberlain.
 Viena, 15/IX, 1900.

Nu p^ote fi insă vorba — continuă oratorul — despre un stat cehic în inima Europei, un stat, care s'ar purta cu inimicivă față de Germanii care-l încunjură.

Bărnreuther mai dîse, că decă viitorul parlament nu va put^e lucra normal, are s^e vină tariful vamal autonom, cu t^ote că Ungaria va afla formule peste formule, decă află, că așa cere interesul ei. Ungurii se consideră deja de pe acum, ca domnia esolusivă ai situațiunei și este f^orte trist, că în Austria încep deja s^e se plece înaintea lor, ceea-ce dovedesce și faptul, că num^orosi industriași încep s^e trec^e în Ungaria — fapt, care constituie un pericol.

Din Romănia.

M. S. Regele a trimis o căldurosă telegramă de felicitare Reginei Wilhelmina a Olandei, cu prilegiul logodnei sale cu marele duce de Meclemburg-Schwerin. Regina Wilhelmina și Regina-Mumă au răspuns M. S. Regelui, mulțumindu-i.

M. S. Regele a primit, din partea Regelui Belgilor, o scrisoare prin care-i notifică căsătoria Nepotului Său, Principeiului Albert al Belgiei, cu Principeasa Elisabeta, Ducesă de Bavaria.

Esc. Sa d-l Baron Beyens, trimis extraordinar al Belgiei, a remis M. S. Regelui scrisoarea de notificare.

Altetele Lor Regale Principele Ferdinand și Principeasa Maria, însoțiți de micii Principi, au sosit eră la amăzi dela Sinaia în București, unde își vor lua reședința de iernă la palatul Cotroceni.

A. S. Principeasa Maria își sărbătorește luni, 16 Octombrie v., a 25 aniversare a nașterii.

D-l ministru de interne este hotărât a numi o comisiune de economiști și medici, care s^e propue măsurile cele mai practice și eficace pentru combaterea pelagrei, a cărei proporțiuni au devenit din cele mai îngrijitoare.

Ministeriul instrucțiunei publice a dat o circulară tuturor direcțiunilor școlilor secundare din țără privitoare la plata taxelor impuse prin noua lege a învățământului.

Se știe, că aceste taxe sunt de 42 lei anual pentru cursul secundar inferior și 72 lei pentru cursul superior.

Ministerul instrucțiunei în circulara sa dispune asupra scutirii de taxă a elevilor silitori d^er s^eraci.

La ministerul de externe se grăbesce cu traducerea tuturor actelor instrucțiunei în afacerea complotului bulgăresc, spre a fi trimise la Sofia. Păuă acum s'a trimis la Sofia, în traducere franceză, numai rechisitoriul primului-procuror.

Un vapor al societății "Lloyd" a adus alaltăeri în Galați *Statua lui Mircea cel Bătrân*, pentru monumentul dela Tulcea. De aci, cu un șlep românesc, statua va fi dusă la Tulcea.

Contra-amiralul Murgescu s'a întors în Capitală din inspecțiunea făcută la Constanța diviziei de mare a flotei române. D sa va pleca dîlele acesteia în inspecțiunea diviziei de Dunăre la Galați.

Dîlele acestea s^e va deschide la Ateneul Român expoziția de țesături, care a fost organizată la ministerul cultelor.

D-l inginer Pascu, șeful biuroului mininelor din ministerul de domenii se află în Dobrogea, unde continuă lucrările de explorări minere deja începute acolo.

Meseriașii din București vor primi Vineri s^era la gara de Nord pe colegii lor, delegații din provincie, cari vin în Capitală cu ocaziunea marelui congres al meseriașilor, care se va ține în București în dîlele de 14 și 15 Octombrie. Delegații vor fi încuartați la mai mulți colegi de ai lor din Capitală.

Explorările petrolifere ce se fac în județul Bacău, au dat rezultate admirabile. În urma sondajelor făcute de specialiști, s'a format convingerea, că Moldova e f^orte bogată în petrol și că în general produc-

țiunea de acolo va fi cu mult superioară celei din Muntenia.

Esamenele pentru aspiranți la gradul de maior al căpitanilor din marină, s'au terminat. În urma rezultatelor definitive au fost considerați reușiți d-nii căpitan Demetriade și Iorgulescu și mecanicul Dunarent.

Revizorii școlilor române din Macedonia, terminând afacerile de serviciu la ministerul cultelor, au plecat la posturile lor.

Președintele Republicii franceze a făcut Joia trecută ultima vizită oficială la Expoziție. Cu prilegiul acesta a vizitat și pavilionul Romăniei.

Societatea de petrol olandeză-română s'a desființat, trecend la o nouă societate sub denumirea de "Societatea petrolului Cernavodă".

Acastă nouă societate s'a constituit cu un capital de 12,000,000 lei, din care 2,000,000 lei deplin v^ersați.

Esportul de pește va lua, se speră, anul acesta un av^ent mai mare.

Decă timpul se va mai răci încă, se așteptă a se esporta cantități f^orte mari de pește la Viena și Berlin.

Procesul lui Nedelcoff, asasinul bulgar al lui Stefanovici din Brăila, va fi judecat de Curtea cu juri din Galați în sesiunea de Decembrie.

Convenția germano-engleză și puterile.

Pănă acum nu s'a lămurit de loc situația creată de convenția germano-engleză privitoare la China. Nici una din puteri nu s'a alăturat încă pe față la principiile fundamentale din convenția. S'a dis, că Austro Ungaria și Italia ar fi declarat, că o aprobă, d^er pănă acum nu se știe nimic pozitiv în privința ac^esta.

America însă și priveșce convenția cu ochi bănuitori. Cu atât mai mult Rusia și Franca. Aceste puteri din dupla alianță au fost penibil impresionate de șirea convenției, și cu t^ote, că cercurile oficiose din Petersburg și Paris se arată nepăsătoare, predispușe chiar a primi bazele, pe cari s'a făcut înțelegerea anglo-germană, presa rusă și franceză manifestă cu atât mai mult indispoziția ei față de acest arangement al Angliei și Germaniei făcut pe după spatele celorlalte puteri interesate în China.

Decă e s^e se judece după tonul și limbajul, cel țin dîarele rusesci, Rusia nu se va poticni în atitudinea și calculele ei politice de convenția anglo-germană, pe care o f^oia rusă o numesce "bombă de hărătie". La convenția ac^esta Rusia are un răspuns mult mai practic: ține ocupată milităresce Manduria și calea ferată spre nord dela Peking. C'un cuv^ent, Rusia dominază la nordul Chinei. Tot așa dominază Franca la sud prin preponderanța puterii sale militare.

F^orte interesant este ceea-ce i-se comunică din Londra dîrarului parisiian "*Temps*" cu privire la motivele, cari au dat ansă convențiunei. Etă ce i-se telegrafază numitei foi:

Convenția anglo-germană privitoare la China este o simplă garanția mutuală între cele două puteri în contra ori-căr^or velleități ale uneia din puterile contractante. Anglia trebuia s^e țina s^emă de interesele ei comerciale, ăr Germania încă are mulțime de interese pe cari ține s^e și-le desv^oite, fiind-că a jertit mult pentru av^entul industriei. Pentru-ca s^e garanteze liberul import pe teritoriul imperiului chinez, Germania a pășit la compromis cu Anglia. De altfel Germania încă are în începutul încercărilor chineze a interesat o încercarea Angliei, de a ocupa milităresce valea Yantse. Acest plan al Angliei a fost zădărnici de hotărîrea Franței, care a decis s^e nu-și retragă trupele de acolo. Pentru-ca s^e se asigureze în contra acestor fel de încercări, Germania a pășit la înțelegere cu Anglia. Punctul trei din convenția (decă

vr'ua din puteri și-ar căștiga avantajii teritoriale în ore-care formă, guvernele ambelor state contractante se obligă ca pentru garantarea intereselor proprii s^e se aviseze împrumutat despre pașii eventual necesari, ce ar voi s^e iae) nu se referă decăt la aceea, că decă în cas că Rusia ar voi s^e țină definitiv Manduria, Anglia și Germania s^e se recompenseze prin împărțirea între ele a văii Yangse. Sunt însă cauze, cari fac a-se crede, că Rusia nu vr^e s^e țină în posesiunea ei Manduria.

Așa-d^er convenția ar av^e în vedere și o împărțire eventuală a Chinei, cu t^ote că în primul ei punct se accentuează susținerea integrității teritoriului chinez.

Evident, că în cestiunea chineză puterile se vor certa încă de aici înainte și t^otă amicitia germano-engleză este cum s'ar d^ece o prietiniă între cătel și pisică. Căștigul din t^ote îl vor încassa tot numai Chinezii, cari de sigur, că sunt plini de bucuria vădend cum cei ce rimneso la pradă sunt în ajun de a-se încera formal, fiind-că nu sunt învoiți asupra împărțelii.

Cestiunea cretană amenință s^e devină ărăși ardentă. După cum se telegrafăz din Constantinopol, principele George, guvernatorul Cretei, care a făcut o vizită Tarului, pânuesce anectarea Cretei la Grecia, adică scoterea ei de sub suzeranitatea Turciei. Mama principelui va merge de asemenea la Livadia, ca s^e pledeze înaintea Tarului pentru realizarea planurilor fiului s^eu. P^orta otomană este f^orte îngrijată, mai ales, că și în Macedonia spiritele încep s^e fiă agitate în urma așțărilor comitetului bulgar macedonean.

SCRIRILE DILEI.

— 12 (25) Octombrie.

Erariul înșelat cu o jumătate de milion. De câte-va luni este în curgere un proces între procuratura erariului ungar și firma pentru furnizare de tutun L. M. Rosenfeld din Rotterdam. Acastă firmă a fost angajată cu furnizarea de cel mai fin tutun și a și furnizat cel mai fin pănă la un timp, după aceea însă în locul tutunului fin încep^e să furnizeze tutun de calitate rea, d^er pachetat în lădi de acelea, ca și cum ar fi fost în ele tutun bun; din partea erariului însă i-se plăteă firmei ca și cum ar fi fost cel mai fin tutun. Acastă s'a continuat timp îndelungat. Ojată însă, erariul se pomenesce cu o scrisore anonimă, prin care se descopere înșelătoria firmei. Când tovarășii Rosenfeld au fost trași la răspundere, ei imediat s'au grăbit a plăti t^otă paguba socotită de erar. Cu atâtă însă erarul nu s'a mulțumit, ci a cerut s^e se constate prin autorități, cari sunt acei funcționari infidelii dela erar, cari au stat în înțelegere cu firma și au făcut posibil a-se continua înșelătoria cu anii, fără a-se descoperi înșelătoria. Procesul e încurgere și va mai dura p^ote timp îndelungat deore-ce cercetările se fac și la Rotterdam, căci acolo se află registrele principale.

Școle de cătun în Romănia. D-l ministru al instrucțiunei a aprobat tabloul pentru transformarea a 500 școle rurale în școle de cătun. T^ote aceste școle rurale nu erau frecventate de un număr însemnat de elevi, fiind în acastă privință pe aceeași linie cu școlele de cătun deja existente. Școlele de cătun au învățători plăți cu 40 lei lunar, pe când se știe, că la celelalte școle rurale sunt plăți cu 91 lei. Economii rezultate din aceste măsuri se vor ridica la 100,000 lei.

Membrii corului reuniunii române de gimnastică și cântări se vor întruni Sâmbătă în 14 (27) Oct. a. c. la 8 o^{re} s^era la o cină comună în restaurantul dela redută, la care se invită toți membrii onorari, fondatori și protegători. După cină urmăză dans.

Căile ferate bosniace. "N. W. Tagblatt" serie, că s'a stabilit definitiv construirea căii ferate Bugojno-Spalato și a liniei dalmatine-bosniace. În consiliul comun

de miniștri, ce se va ține Sâmbătă s^eu Duminecă în Viena, se vor discuta numai cestiuni de tarif, ce va propune guvernul ungar în interesul circulației, pe numitele căi ferate.

Miseria în Basarabia. Sciri ce șoseso din Basarabia, nu prea sunt îmbucurătoare. Seceta mare a nimicit recolta; pământul fiind atât de uscat, încăt nicihrună pentru vite nu există și din cauza ac^esta prețul moșiiilor a început s^e scada în măsură simțită. Poporațiunea mai multor districte a fost avisată a recurge la ajutorul autorităților, cari au și mijlocit pentru nenorocii anumite ajutoare.

Societatea "Inocențiu M. Clain" a teologilor români gr. cat. din B্লাishiu s'a constituit pe anul școl. 1900/901 în modul următor: president: Petru Sântoma, teol. an. IV; v.-president Ioan S. Frația, teol. an. III; secretar: Iacob C. Domșa, teol. an. IV; casar: Valer Vêrv, teol. an. III; controlor: Tr. German, teol. an. II; arhivar: Carol Ignat, teol. an. III; bibliot. N. Ticăci, teol. an. II; notar: Iulian Aldica, teol. an. I. Membri în comisia supra-critică: Nio. S. Aron, teol. an. IV; Oct. Popa, teol. an. I.

Răufăcători în Londra. Dîarele londoneze anunță, că strădile capitale sunt pline de bande înarmate de răufăcători recrutați din massa poporului. Aceste bande jăfueso și comit tot felul de violențe asupra pers^onelor, cari din nenorocire cad în mâinile lor. Se crede, că e vorba de-o adeverată societate, ai cărei membri sunt obligați prin jurământ, de-a nu da uici o lămurire poliției asupra asociației lor.

Fomete în India. Vice-regele Indiei lordul Curzon, într'un însemnat discurs asupra fometei, a prețnit la 500.000 numărul deceselor, datorite acestui flagel, de care a fost atins un sfert din populația Indiei. Pierderile la recolte sunt de 50 milioane livre sterlinge. Mai multe milioane de vite au pierit. La sfârșitul lunii trecute, cheltuelile pricinuite de fomete se arcau la 213.500.000 franci, și se crede, că pănă la sfârșitul lui Martie va mai fi nevoie de 37 jum. milioane de franci. Se pun mari speranțe pe o escelentă recoltă de bumbac, prețuită la 3250 milioane.

6) Succes vindecător durabil. Durerile de reumatism, crucea spinării și alte părți ale corpului se vindecă cu efect sigur folosindu-se *Spiritul și sareă A. Moll*. Prețul unei sticle 1 Cor. 80 fl. Se trimite dîlic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. s. r. A. Moll Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie s^e se c^{er}ă *Spiritul A. Moll*, provăduț cu marca de contravenția și subscriere.

O afacere de on^ore.

Primim dela d-l Eugeniu Mocsonyi din Capolnaș următoarea scrisore:

Capolnaș, 24 Oct. n. 1900.

Onorată Redacțiune!

Din întemplare mi-a venit astăzi în mână o notiță din "*Tribuna Poporului*", Nr. 187 a. c., despre afacerea de on^ore a d-lui Dr. I. Suciu cu mine. După-ce notița nu e esactă, V^e trimit alăturat în copie procesul-verbal redactat despre afacerea ac^esta în limba germană de secundanții ambelor părți, și predat în câte-un exemplar f^oia-cărei părți spre eventuală folosire, cu rugarea ca s^e binevoiți a-l publica în stimata-V^e f^oia în traducerea română.

În trecăt am s^e adaug încă, că mie mi s'au prezentat ca secundanți ai d-lui Dr. I. Suciu domni P. Truția și Dr. N. Opresan, ăr d-l căpitan D. de Herbay a intrat numai în locul d-lui N. Opresan, care într'aceea s'a fost retras.

Cu stimă deosebită

Eugeniu Mocsonyi.

Proces verbal

incheiat de subsemnații spre a regula afacerea de on^ore, ce a existat între domnul Eugeniu de Mocsonyi și d-l Dr. Ioan Suciu.

Domnul Eugeniu de Mocsonyi în cursul unei discusiuni cu domnul Dr. Ioan

Suciu, ce a avut loc într'un compartiment de vagon, a folosit asupra actului unei autorități bisericești o expresiune ofensătoare, din care cauză domnul Dr. Ioan Suciu, care a priceput această aserțiune în sens personal, a trimis domnului Eugeniu de Mocsanyi perezentații săi.

Representanții domnului Mocsanyi au declarat în numele lui, că densusl primesce provocarea și e gata a da satisfacțiune cu arma.

De-ăceia însă, în decursul convorbirilor între reprezentanții ambelor părți, s'a dovedit la stabilirea casului obiectiv, că expresiunea ofensătoare s'a referit numai și numai la actul unei autorități bisericești, nu însă la persoana domnului Dr. Ioan Suciu, că prin urmare provocarea se bazează numai pe o neînțelegere, de-ăceia ofensa personală nu este, reprezentanții ambelor părți în consonanță declară afacerea ca fără substrat și printr'asta ca terminată în mod cavalereșc.

Acest proces verbal s'a scris în două exemplare consunătoare.

Sibiu, în 15 Octomvrie 1900.

Representanții provo-	Representanții provo-
catului:	catului:
<i>Aurel de Horvath,</i>	<i>Petru Truția,</i>
locotenent.	
<i>Iosif de Mrazek,</i>	<i>Dem. de Herbay,</i>
sub-locot. în rez. I. de	căpitan.
husar.	

Irlandesii cătră Krüger.

Êtă adresa, ce au de gând s'o prezenteze Irlandesii bêtrânului președinte Krüger cu ocazia venirii sale în Europa:

"*Escelenței Sale Paul Krüger, președintele republicii sud-africane!*

"*Bărbate mult prețuit! Prezenta Văstră în Olanda oferă ocazia, ca poporele Europei să-și manifesteze simpatiile de mult suprimate, ce simt față de republicii Văstră. Simpatia această privește cu deosebire lupta eroică pentru libertate, ce voi ați purtat-o în contra a'acului brutal. La această manifestare de simpatie și noi vrem să luăm parte, noi, cari suntem atât de nefericiți pentru-că trebuie să trăim sub dominațiune engleză. Imprejurarea, că din incidentul nouelor alegeri, numărul opoziției irlandeze s'a ridicat de la 21 la 82 deputați, cari au declarat resboiul ministeriului belicos, dovedește, că mulțimea poporului irlandez simte cu D-Văstră. Acestui sentiment trebuie să-i dăm cu atât mai virtos expresiune, căci durere, mulți pământeni de ai noștri s'au înrolat ca mercenari ai asupritorilor."*

Adresa descrie apoi victoriile Burilor și interesul potențat, cu care întreaga lume a urmărit lupta pentru libertate a Burilor; apoi continuă:

"*Nici odată nu va fi spre folosul milioanelor de locuitori sirgincioși ai Angliei, decât subjugarea vremnică a republicilor Văstre va apăsa ca un păcat greu sufletul ei, și în viitor i-se va arăta pururea inaintea ochilor ca o muștrare. Cu 1 1/4 secol înainte Anglia a purtat resboi în contra altei republice, și adă lamura rasei engleze recunoșce, că atât pentru ea, cât și pentru cealaltă lume, a fost salutar, că Anglia fu învinsă.*

"*Trupele covârșitoare și isvôarele de ajutor, ce-i stau la îndemână unei din cele mai bogate națiuni din lume, au învins în fine asupra Văstră.*

"*A acestei națiuni este rușinea, a Văstră gloriu.*

"*Deși de present Voi sunteți învinsii, totuși dreptatea este pe parte-Vă, Voi sunteți adevărații învingători și ca învingători veți trăi pururea pe paginile istoriei."*

Din Africa sudică.

O telegramă din Lourenzo-Marques spune, că toți consulii, afară de cel englez, au felicitat pe președintele Krüger la imbarcarea sa pe vaporul „Gelderland”. Krüger, foarte mișcat a dis:

"Călătoria mea în Europa trebuie să servescă intereselor celor două republice ale Burilor".

Din Capetown se anunță, că generalul French în marșul său dela Caroline până la Bethel a întâmpinat pretutindenți rezistență. El a pierdut 36 soldați. Englesii au avut pierderi și în alte lupte, cu totul au pierdut 50 oameni.

Ocuparea localității Jagersfontein de cătră Burii are o importanță mult mai mare după cum s'ar crede, căci Jagersfontein este cel mai însemnat centru de mine de diamant după Kimberley și ocuparea sa face pe Burii stăpâni crâmpiei de cale ferată, care duce la Fauresmit, pe care ei se vor putea retrage, la cas de nevoie.

Sosind la Pietermaritzburg, generalul Buller a primit o sabie de onoare, pe care i-a oferit-o populația din Natal. El a rostit cu acel prilej un discurs, care nu-i decît o lungă apărare a strategiei sale în contra criticilor, ce ea a stîrnit în Anglia și în toată Europa.

Jidovismul în Ardeal.

Dintr'o statistică apărută într'un diar catolic din Budapesta notăm din trecutul jidovismului în Ardeal următoarele date:

În secolul trecut erau puțin jidani în Ardeal. Comunități religioase aveau numai în Alba-Iulia, Abafăia, Betlean, Dobăca superioară etc. Prim-rabinul își avea sediul în Alba-Iulia. Jidanii din acest oraș au primit în 1675 privilegiu dela Apafi. Rabinul din Alba-Iulia era supus celui din Belgrad.

Mai târziu prim-rabin al jidanilor a fost David Benjamin, care a emigrat în Ardeal din Polonia. Aici s'a lăpădat de modul de scriere din Polonia și a învățat scrierea germano-jidană, ce se întrebuința aici. Acest rabin trăia negociând cu articuli aduși din Viena și din Turcia. Prin 1742 prim-rabinul avea leafă de 150 florenți și în Alba-Iulia se aflau 37 familii jidovesci.

În Tergu-Mureșului încă locuiesc de multă vreme jidani. Aceștia încă în 1753 aveau învățător, însă dare rabinului nu plăteau. În timpul acela locuiau în Alba-Iulia 31 familii jidane, în Măzărași-falva 27, în Betlean 46, în Iolod 9. Cea mai veche sinagogă jidovescă în Ardeal e cea din Nazna.

În 1779 în tot Ardealul se aflau nu mai 127 familii jidovesci. În timpul acesta episcopul romano-catolic întăria pe prim-rabinii în oficiul lor și jidovii erau datori să plătescă episcopului. Alba-Iulia era capitala jidanilor locuitori în Ardeal până în deceniile din urmă. Ultimul rabin a fost Abraham Rimak, care a murit în 1879.

Serbarea culesului viilor la Expoziția din Paris.

Cu tot timpul rece ce era în Paris, s'ajunse serbării culesului viilor s'a celebrat în sêra de luni (2 Octomvrie) pe câmpul lui Marte și la Trocadero, cu o splendor în adevăr parisiană și într'o afuență enormă de lume entusiastă.

Două corteji triumfale au pornit în sunetele trompetelor, pe la ôrele 9, din sala serbărilor, unde se formaseră. În capul convoiului toboșarii băteau tobele, urmați de pompieri provinciali îmbrăcați cu pantaloni albi, tunică albăstră, și purtând pe cap coifuri de catifea cu pene roșii. După ei veniau seniorii din epoca lui Ludovic XIV și XV, burghezi din timpul Revoluțiunii și Imperiului, toți purtând în mână simboluri luminoase, laterne și tôrțe. Apoi veneau precedate de garde, cele două oare ale strugurelui, în care se aflau divinități grece și romane, copii travestiți în amorași antici, culegători și culegătoare, purtând coșuri cu struguri.

În urma carelora veneau servi purtând buchete de flori în formă de arc, strălucitoare de lumină electrică. Apoi venea un al treilea car pe care se afla un lin antic (pentru storsul strugurilor), deității păstoresci și calcătorii de struguri.

Convoiul era închinat de gardienii municipali. Acest convoi s'a oprit pe podul Ienei, pe când un al doilea convoi, mai puțin important ca cel dintăi, se îndreptă spre Trocadero.

Strălucirea acestei defilări, care semăna a retragerea cu tôrțe, mai era mărită prin iluminarea edificiilor mărețe de prin prejur ale expoziției, și mai ales a turnului Eiffel, care dădea acestor serbări antice un aspect cu totul mitologic.

Serbarea propriu zisă a culesului s'a ținut a doua zi, Marti după amiază, pe câmpul lui Marte și la Trocadero, în mijlocul unui imens ocean de spectatori, cari dela 2 până la 4 ôre, cu tătă arșița sôrului, manifestau o veselie și un entuziasm cari au răsplătit, după cum meritau, pe organizatorii acestei serbări de veselie.

Înainte de ôrele 2, spațiul din jurul palatului Apei, sub boltele căruia s'a format convoiul triumfal, se adunase o mulțime imensă de curioși ce voiau să asiste la preparatiunile serbării, la formarea cortegiului și la decorarea carelora.

În bulevardul central din câmpul lui Marte și din grădina Trocadero se afla de asemenea o mulțime imensă. Până să se pună convoiul în mișcare, spectatori admirau corônele colosale formate din struguri gigantici și care suportau nescie plăci purtând în loc de inscripții numele a diferite vinuri franceze și streine.

La ôrele 2 precis, cortegiul s'a pus în mișcare. Înainte mergeau 20 toboșari și pădurari, și 8 trompeți îmbrăcați în costume antice grece și romane. În urma lor veneau deii vinului Silen și Bacchus, primul călare pe un măgar, ér al doilea ședînd pe un butoi. Silen era împresurat de Bachate grațioase ce purtau coșuri pline cu struguri din cari împărțeau la lume. Bacchus era încunjunțat de 4 put și 20 preoți ai lui Dionis (Bacchus). De-odată se aude trompele și tobe, ca un ordin spre a se face tăcere, și apare d-l Sylvain, unul din cei mai buni comedianti ai comediei franceze, care proclamă în caperea culesului, rostind o cuvîntare.

S'a remarcat cu deosebire carul german, reprezentat printr'o batrină tulpină de viță, ce a ceea ce se ved pe malurile Rhinului eşind dintr'o comă de stănci. La pôlele tulpinei se ved numeroase vițe suportând ciorchii de struguri aurii de rațele sôrului.

Cortejul vinurilor străine e urmat de carele ce reprezintă vinurile Francei. Carul apoteosel Vinului, personificând vinul roșu, vinul alb și vinul vînă, obține un vii succes.

Mulțimea nu menșează aplausedele figuratiunii ce încadrăză carele.

Culegătorii, culegătoare, dogari, purtători de doniți, muzicanți îmbrăcați în costumele din țera lor, toți au partea lor din ovațiuni.

VARIETATE.

Europeanii și Chinesii. Contele Leo Tolstoi a scris sub titlul acesti un articol, ce l'a publicat într'o fôia rusescă. Acest articol îl introduce cu următoarea interesantă comunicare:

Êtă ce mi-a povestit un martor ocular: Luorătorii (oolii) chinesi întrebau pe inginerii, cari voiau să-și angajeze pentru lucrările drumului de fier din Manduria:

— Nu-i așa că nu sunteți șarlatani? Și bieții ômenii, de atâtea-ori înșelați, zimbeau blând și naiv și primeau cu încredere de copil asigurările înșelătorilor lor.

Neîncrederea, ce o inspiră omului galben chipul alb, este basată pe o tristă experiență. Vre-o doi-spre-zece luorători mi-au povestit diferite casari ale unor căpitanii de corăbii, cari se tocneau să transporte Chinesii la un port ôre-care și cari, odată ce încassau banii, o ștergeau cu vasele cu tot într'o direcție opusă.

Nenorocii erau debarcați la cea mai apropiată băltă. Cine ôre putea să le vie în ajutor? Erău aruncați pe un țerm strein, departe de patria lor, fără sprijin, jăfuiți de puținele lor economii. Erău ca niscie pisicuțe ôrbe, răpite dela sînul mamei lor. Dér, ce are aface? Dôră nu sunt de cât niscie chinesi.

Acum vre-o doi ani, vaporul „China”, ancorat la Nagasaki, înôarea niscie Chinesi pentru San-Francisco. Pe atunci, o epidemie băntuia portul Nagasaki, și căpitanul vaporului nu trebuia să imbarce, decât marfa sănătoasă.

Persoana, care mi-a raportat aceste fapte, mi-a spus că a vèdut pe medicul vaporului, care era un om tîner, făcînd inspecția „obiectelor vii”, precum urmăză: puneau mîna pe un individ, îi examina limba, îi pipăia pulsul, îi adresa un șir de întrebări, îi tragea o palmă sdravănă, și trecea apoi la altul:

— De ce îi bați? întreba interlocutorul meu pe medic.

— Ca să nu fiu silit să vorbesc. Eu nu pot să strig mereu, că cutare e bun sêu

cutare e rău pentru voi. De aceea m'am înțeles cu funcționarul respectiv și am acceptat un semn convențional.

Funcționarul în cestiune era învoit cu această mimioză, căci punea fôrțe simplu câte-o cruce în dreptul numelui fie-cărui chinez pâlmit.

Când „China” ajunsese la jumătatea drumului spre San-Francisco, vèrsatul negru începuse să băntue echipagiul. În fie-care zi se aruncau în mare câte doi-trei morți. La intrarea vaporului în port, autoritățile se informară despre numărul deceselor. Răspunsul căpitanului fu scurt: „Decese? Nici unul. Am aruncat dôră rechini cinci-șase și doi de chinesi.

NECROLOG. Subscriții aducem la cunoștință amiciilor și cunoscuților trecerea din viață a scumpei și neuitatei noastre Carolina Andreica născută Palade întemplată luni în 22 Oct. n. c. la 3 ôre dim. în etate de 63 ani și în al 34-lea an al căsătoriei. Înmormântarea s'a sèvrșit Merouri în 24 Oct. în cimiterul gr. or. din Câmpeni. Fiă-i țêrêna ușoră!

Mihail Andreica, soț, Sabina Andreica măr. Preda fiică, Dr. Vasile Preda, ginere.

ULTIME SCIRI.

București, 24 Octomvrie. „Tim-pul” află din Sofia, că Principele Ferdinand a conferit cu colonelul Petroff, fost ministru de resboi, și cu d-l Grecoff, fost prim-ministru în vederea formării unui nou guvern bulgar. Se crede, că acești doi bărbați de stat vor reuși să formeze un nou minister. Principala condițiune, pe care ar pune-o pentru primirea guvernului ar fi și grațierea tuturor Bulgarilor implicați în revolta contra dijmei, dintre cari unii se află refugiați în România.

Hong-Kong, 24 Octomvrie. Sciri din Canton anunță, că consulii au primit vești alarmante cu privire la activitatea rebelilor. Aceștia au bătut la 13 l. c. un puternic detașament al admiralului Ho, în împrejurimile orașului Kao-Tung. Trupele imperiale au avut 100 de morți.

Petersburg, 24 Octomvrie. „No-voie Vremia” confirmă, că 22,000 de rezerviști ruși s'au reintors din China.

Petersburg, 24 Octomvrie. Scirea, că Austro-Ungaria are de cuget să facă o liniă ferată strategică în Bosnia până la Mitrovița, a iritat mult pe panslavisti. Foile condamnă regimul din Bosnia și cer revisiunea tratatului dela Berlin.

IDYLLIC.

Un club de divorțati. O societate ciudată s'a întemeiat de curînd în Cleveland (statul Ohio). Scopul acestei societăți e de a favoriza divorțul, ér membri pot fi numai ômenii divorțați. Taxa de înscriere în societate e 50 de franci, ér cotisațiune anuală 100. Trei sferturi din încasări sunt destinate pentru plata cheltuelilor de judecată. Pisosul va fi consacrat pentru bătarea unei medalii de aur, ce se va da judecătorului care, în cursul exercițiului profesiunii sale va fi pronunțat cel mai mare număr de divorțuri.

Literatură.

Antropomorfisme și Antiantropomorfisme în limba română de Nicolae Sulică. În limba noastră scrierile de felul acesta sunt rare și scrierea această a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulico se distinge nu numai prin conținutul său bogat și sistematic, prelucrat după stricta metonă științifică, ci și prin limbajul, sêu scris la înțelesul tuturor. Autorul e cunoscut și din scrierile sale folklorice-filologice de păță acum. Cartea ce anunțăm acum, se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu cu 40 cr. sêu 80 banți (plus 5 banți porto).

*Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor responsabil: Gregoriu Măscu.*

(6) Bluse de mătase fl. 2.40 cr.

și mai scumpe! — 4 metri. — Trimise libere de porto și de vamă! *Mostre se trimit imediat, asemenna și de „mătăsuri Henneberg“ negre, albe și colorate, dela 45 cr. până la 14 fl. 65 cr. metru.*

G. HENNEBERG fabricant de mătăsuri (liferant al curții c. r.) **ZÜRICH.**

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Ideli fundamentale în economia politică de Ioan Socacu, vechi profesor la școalele com. r. din Brașov. Prețul 65 cr.

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe an, pe lun și pe zile într-un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 40 cr. + 3 cr. porto.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informații, recomandări și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupoane etc. Prețul 1 fl. 60 cr.

Un capitol din Contabilitatea duală de I. C. Panțu, prof. la școala comerc. superioară din loc. Tractează principiile contabilității duble ilustrate cu diferite exemple, pe care studiindu-le cu atențiune, poți ori și cine să învețe ținerea socotelilor în economia proprie și în afacerile comerciale. Prețul 50 cr. + 5 cr. porto.

Al doilea capitol din contabilitatea duală, de I. C. Panțu. Această nouă broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă*. Prețul broș. 2 corone (+ 10 bani porto).

Scrieri istorice.

Memorii din 1849—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Țera noastră“. Descrierea părților Ardealului dela Mureș spre miadă-și și valea Murșului, de Silvestru Moldovan, — e o scriere unică în felul său, atât de călduros aplețiată de întreaga diaristică română. Cu deosebire din bibliotecile populare ea n'ar trebui să lipsescă. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr.)

„Pintea Vitezului“, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reganul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Românul în sat și la oște“
Acesta este ritmul unei noue cărți, ce d-l Ioan Pop-Reganul, cunoscutul și meritorul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 10 cr., cu posta 13 cr.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferință, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, și altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

„Reflexiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi Laszlo intitulată „Azs olah nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani.

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Popca. Broșura aceasta, prezentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„Povestea unei corone de oțel“, de G. Coșbuc. În istoria acesta ni-se arată oglinda viuă a faptelor mărețe, prin cari a trecut România până a ajuns la independență. Scenele ce se descriu din războiul pentru neatarnare, sunt la culme mișcătoare și însuflețitoare. Cartea e provădută cu numeroase portrete și ilustrațiuni. Preț. 75 cr. (cu posta 80 cr.)

„Războiul pentru neatarnare“, de George Coșbuc, o carte nu numai cât se poate de interesantă, bine scrisă și atrăgătoare, d'atot-odată și cea mai eficientă între cărțile românesce, apărute până acum. Un exemplar în format mare 8° de 283 pagini numai 50 cr. (porto 55 cr.)

Istoria lumii, „tălmăciută de preotul Constantin Morariu din cartea nemțescă a D-ruului Th. B. Welter. Partea I și II, fiecare parte câte cu 50 cr. (cu porto 55 cr.)

Zarandul și munții apusei ai Transilvaniei, descriere de Silvestru Moldovan. Cu 9 ilustrațiuni și o schiță. E o carte tot atât de prețioasă și rară în felul său, ca și cea dintâi. Recomandăm și această carte pentru bibliotecile populare, cum și pentru toți Românii, cari vor să-și cunoască țera și nemul lor. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr.)

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Octomvre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%	113.70
Renta de corone ung. 4%	90.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 $\frac{1}{2}$ %	119.50
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 $\frac{1}{2}$ %	97.85
Oblig. căil. fer. ung. de ost I, emis.	115.75
Bonuri rurale ungare 4%	90.70
Bonuri rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	163.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.50
Renta de argint austr.	96.58
Renta de hârtie austr.	96.30
Renta de aur austr.	114.15
Losuri din 1860.	131.25
Acții de-ale Băncii austro-ungară	17.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	645.75
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	646.75
Napoleonilor.	19.21
Mărți imperiale germane	117.75
London vista.	240.77 $\frac{1}{2}$
Paris vista	95.92 $\frac{1}{2}$
Rente de corone austr. 4%	97.35
Note italiene	90.40

Cursul pieței Brașov.

Din 25 Octomvre n. 1900.

Bancnota rom. Cump. 18.90	Vënd. 19.—
Argint român. Cump. 18.70	Vënd. 18.90
Napoleonilor. Cump. 19.10	Vënd. 19.20
Galbeni Cump. 11.20	Vënd. 11.30
Ruble Rusesce Cump. —.—	Vënd. —.—
Mărți germane Cump. 117.60	Vënd. 177.66
Lire turcesce Cump. 21.40	Vënd. —.—
Soris. fonc. Albina 5%	100.— Vënd. 101.50

Viorile

Vals, pentru Piano, de Tib. Bredicianu, cântat cu ocazia balului Soc. acad. „România Jună“ din Viena a. c.
De căpătat la Librăriile:
CIURCU-Brașov, KRAFFT-Sibiu,
ȚERAN-Oravița.
— Prețul 2 cor. 40 fl. —

Schimbare de local.

Aduc la cunoștință on. public din oraș și jur, că dela 1 Octobrie a. c **mi-am mutat Prăvălia** în casa mea din Strada Hirscher nr 22.

Cu totă stima
Josef Schul.

UNT pentru Ceai**(Theebuter)**

în fie-care și próspect,
în Lăptăria Centrală din Brașov,
Strada de mijloc nr. 33.

J. L. & A. Hesshaimer, Heinrich Zintz, Uferbach
Se capeta și la: G., Conditoarei Seidel, Heinrich Petersberger,
E. R. Fernengel, precum și în

LĂPTĂRIA CENTRALĂ

Strada de mijloc nr. 33.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiță este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecure durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pânțee, în contra cărceilor și acreei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire. ce creșce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2.—
Falsificățile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de rătăc. Prețul unei sticle originale piumbate, Coróne 1.80.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metódu cel mai nou pentru cultivarea rațională a pelii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40
Cinci bucăți Coróne 1.80. Pie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează șilnic prin rambursă postală.

La deposite se se cereă anuimit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoșii, Teutsch & Tartler.

TIPOGRAFIA**A. Mureșianu****Brașov, Tergul Inului Nr. 30.**

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acuratețe, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE

ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,

LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.**FOI PERIODICE.****BILETE DE VISITĂ**

DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.**BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ**

DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURİ.**REGISTRE și IMPRIMATE**

pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURİ.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în totă mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURİ-CURENTE și DIVERSE**BILETE DE INMORMENTARI.**

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tergul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.